

OSAVUOSIKATSAUS 1 / 2022

Tammi-huhtikuu 2022

Katsaus toimintaan ja talouteen

Toimitusjohtaja Eva Pihlmaa-Tuononen
Hallinto- ja talouspäällikkö Salla Manni

Toimitusjohtajan katsaus: Edelleen haasteita toiminnassa ja taloudessa

Seututerveyskeskuksessa jatkamme edelleen työtä poikkeuksellisissa oloissa. Koronaepidemia ja siihen liittyvät toimenpiteet, kuten näytteenotto, jäljitystyö ja rokotukset, vaikuttivat edelleen koko alkuvuoden oleellisesti ammattilaisten päivittäisiin tehtäviin ja yksiköiden toimintaan. Henkilöstö on joutunut koville jokaisessa työpisteessä ja sijaisten saaminen on ollut haastavaa. Kiireisen ja stressaavan työn touhussa seututerveyskeskuksen henkilöstö toimi ammattitaitoisesti ja omistautuneesti potilaiden hoidossa ja pärjäämisen tukemisessa. Koronan vaikutukset talouteen ovat edelleen merkittävät ja vaikuttavat koko vuoteen.

Henkilöstön työtyytyväisyys on kulmakivi seututerveyskeskuksen toiminnassa. Haastavasta henkilöstö- sekä koronatilanteesta johtuvat äkillisetkin toiminnan muutokset ja henkilöstöpuutokset ovat vaikuttaneet merkittävästi henkilöstön jaksamiseen. Olemme jatkaneet vuoden alusta aloittamaamme koko meidän henkilöstöllemme suunnattua työtyytyväisyyskyselyä, "fiiliskyselyä". Kysely tehdään verkossa joka kuukauden viimeisenä viikkona. Kyselyssä on 10 kysymystä liittyen johtamiseen, osaamiseen, työssä jaksamiseen ja työhön vaikuttamismahdollisuuksiin sekä työn kehittämiseen. Kyselyn tulokset käydään läpi yksiköiden palaverissa joka kuukausi. Kysymykset arvioidaan asteikolla 1–5, tavoitetaso on meillä määritelty 4. Kyselyn tarkoituksena on saada lyhyellä aikavälillä tietoa henkilöstön ajatuksista ja tuntemuksista sekä kokemuksista "miten menee?" ja puuttua nopeasti mahdollisiin ongelma-kohtiin. Kyselyyn vastaaminen kuuluu jokaiselle ja näin voi vaikuttaa halutessaan omaan työhön ja koko yksikön toimintaan. Vastausprosentti vaihtelee riippuen eri yksiköstä.

Seututerveyskeskuksen esihenkilöt kävivät huhtikuussa Työturvallisuuslaitoksen järjestämän työhyvinvointikorttikoulutuksen. Ko. koulutus tukee kaikkien esihenkilöiden johtamistyötä ja samalla teemalla jatkamme tämän vuoden aikana erilaisten johtamisen teemapäivien merkeissä.

Seututerveyskeskuksen johtokunnan ja järjestämistoimikunnan yhteistyön ja roolien selkeyttäminen on hyvällä mallilla. Talouden ja toiminnan osalta tänä vuonna emme käy neuvotteluja palvelutarpeesta ja -sopimuksista kuntien kanssa, koska toiminnan ja talouden osalta päätökset tehdään hyvinvointialueella.

Yhteistyötä sopijakuntiemme sosiaalitoimen ja vanhuspalveluyksiköiden on jatkettu aktiivisesti. Tärkeä yhteistyömuoto ovat edelleen olleet säännölliset koronan tilannekatsaukset, mukana ovat kuntien perusturva-johtajat sekä seututerveyskeskuksen toimijoita. Lisäksi tiedotamme koronatilanteesta ja rokotuksista tarpeen mukaan ja tilanteen muuttuessa verkkosivuiltamme sekä paikallislehdissä. Kuntien kanssa työryhmissä tehtävä palvelurakennetyö jatkuu.

Hoidon saatavuuden ja jatkuvuuden parantamiseksi potilassegmentoinnin rinnalla toimii moniammatillinen tiimimalli sekä Keuruulla että Laukaassa. Moniammatillisessa tiimimallissa potilaan terveysasioiden hoito toteutetaan moniammatillisissa tiimeissä, johon henkilökunta jaetaan tiimien profiili ja toimivuus huomioiden. Tiimimallissa potilaille nimetään omahoitaja, joka huolehtii aktiivisesti kunkin potilaan hoidon järjestelystä. Tiimeissä lääkäreiden konsultaatiotyö varmistaa moniammatillisen hoitotyön onnistumisen niin, että mahdollisimman moni asia hoidetaan saman tien kuntoon ilman jonottamista myöhemmin vastaanotolle. Huolellisen hoidon tarpeen arvioon tekeminen korostuu ja moniammatillistuu mahdollistaen kattavien ja potilasta osallistavien hoito- ja kuntoutussuunnitelmien systemaattisen teon. Tiimimallin osalta terveys- ja hoitosuunnitelmia on tehty paljon Keuruun alueen potilaille ja Laukaan osalta tuo työ on vasta alussa. Keuruun hankala lääkäritilanne on vaikuttanut tiimimallin toimintaan, kuitenkin moniammatillisessa tiimimallissa lääkäriresurssi on turvattu.

Joutsassa jatketaan yhteistyön tiivistämistä kunnan toimijoiden kanssa Sakuko- yksikön (sairaala- kuntoutus - kotiin annettavat palvelut) toiminnan eteenpäin viemisessä ja konkretisoitumisessa käytännön toiminnaksi. Tavoitteena on lisätä asiakkaiden kotona tehtävää hoitoa ja kuntoutusta.

Etäpalveluiden jatkuva kehittäminen seututerveyskeskuksessa on myös käynnissä. Etälääkärivastaanoton lisäksi muiden ammattilaisten tekemä etävastaanottotyö on lähtenyt mukavasti lisääntymään, esim. psykiatriin, diabetes- ja mielenterveys ja päihdehoitajan etävastaanotot.

Seututerveyskeskuksen strategian keskeiset tavoitteet ovat asiakkaan tarpeen mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut, monipuoliset ja kehittyvät toimintatavat, vetovoimainen työpaikka ja kestävä talous. Perustehtävämme on lisätä alueemme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia sekä hoitaa heidän sairauksiaan. Visio; arjessa pärjäävät hyvinvoivat asukkaat haastavat meitä entistä enemmän kehittämistyöhön yhdessä moniammatillisessa verkostossa sototoimijoiden kanssa. Tätä strategiatyötä teemme jatkuvasti päivittäisessä arjessa sekä myös kohti tulevaa hyvinvointialuetta kuntalaisten parhaaksi.

Talousarviovuodelle sovitut, johtokuntaan nähden sitovat toiminnan tavoitteet

ASIAKAS			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen 1-4/2022
Hyvä hoidon saatavuus	T3-ajat: kiireettömään hoitoon pääsy kalenteripäivinä (kolmas kiireetön aika)	Avoterveydenhuolto <ul style="list-style-type: none"> vihreä: alle 10 pv keltainen: 10–30 pv punainen: yli 30 pv Suun terveydenhuolto <ul style="list-style-type: none"> vihreä: alle 60 pv keltainen: 60–90 pv punainen: yli 90 pv 	Pääsääntöisesti on toteutunut T3-mittari ei tällä hetkellä käytössä
Tyytyväinen asiakas	NPS-kysely: asiakkaan halu suositella palvelua	NPS-tulos: yli 50 (erinomainen)	On toteutunut
	QPro-kysely: asiakkaan kokemus palvelusta	QPro-tulos: hyvän kohtelun kokemus yli 90 % asiakkaista	Pääsääntöisesti on toteutunut
		Tekstiviestipalautteen käytön laajentaminen	Ei ole toteutunut

TOIMINTA JA PROSESSIT			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen 1-4/2022
Asiakkaan tarpeen mukainen hoito optimaalisesti tuotettuna	Käynnit per asiakkaat	Käyntien määrä vähenee	On toteutunut
	Etäkontaktien osuus	Etäkontaktien osuus kasvaa	On toteutunut
	Terveys- ja hoitosuunnitelmat	Ajantasainen suunnitelma kaikilla siitä hyötyvillä asiakkailla	On toteutunut (Keuruu) Ei ole toteutunut (Laukaa)
Turvallinen hoito	HaiPro-ilmoitukset	Lääkehoidon virheet vähenyvät	On toteutunut
		Lääkehoidossa ei yhtään vakavaa poikkeamaa	On toteutunut

HENKILÖSTÖ			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen 1-4/2022
Tyytyväinen henkilöstö	Kuukausittainen fiiliskysely	Vastausten keskiarvo 4 kaikilla kyselyn osa-alueilla	Ei ole toteutunut kaikilla osa-alueilla
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolojen osuus kokonaistyöajasta	Alle 4 % kokonaistyöajasta	Ei ole toteutunut

TALOUS			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen 1-4/2022
Talousarvion toteutuminen	Toimintamenojen kertymä	Menot kasvavat alle 1,5 %	Ei ole toteutunut (korona)
	Maksutulojen kertymä	Maksutulot toteutuvat suunnitellusti	On toteutunut
Kustannustehokkuus	Yksikkökustannukset	Yksikkökustannukset eivät kasva	On toteutunut (sairaalat, suun th) Ei ole toteutunut (avoith)

Riskienhallinta: Tiiviisti osana yksiköiden arkea

Seututerveyskeskuksessa on noudatettu sairaanhoitopiirin ohjeita ja liikelaitoksen johtosääntöä. Julkaistut yleiskirjeet on tiedotettu ja pantu toimeen tarvittaessa. Sekä johtoryhmässä että esimiesten kokouksissa on seurattu säännöllisesti talousarvion, hoitotakuun ja muiden keskeisten tavoitteiden toteutumista.

Vastuutahot ovat tunnistaneet riskejään oman toimintansa näkökulmasta, asetettuja tavoitteitaan vastaan sekä dokumentoineet tulokset luotettavalla tavalla. Riskien tunnistamisessa on hyödynnetty aikaisempia riskien arvioita, tilastoja, mittareita, asiantuntijoiden arvioita ja muuta taustamateriaalia. Pohjatietona on käytetty esim. yksiköiden tekemiä työturvallisuusriskikartoituksia ja poikkeamailmoituksia (HaiPro-ilmoituksia).

Potilasturvallisuuden mittareina seurataan haittatapahtumia lähes päivittäin ja esihenkilöt käsittelevät akuutit haittatapahtumat heti. Haittatapahtumia oli tehty 1.1.2022-30.4.2022 yhteensä 162 kpl, vastaavana ajankohdana vuotta aiemmin vastaavia ilmoituksia oli 152 kpl. Osastokokouksissa käydään läpi haittatapahtumia säännöllisesti henkilöstön kanssa. Tapaturmia eli kaatumisia ja putoamisia (n.38 %) sekä lääkehaittatapahtumia (n.27 %) on eniten haittatapahtumista. Tapaturmien ehkäisyyn ja lääkehoidon turvallisuuteen on panostettu. Vakavia haittoja ei ole tapahtunut potilaille 1.1.–30.4.2022 välisenä aikana. Lääkehaittatapahtumat ovat pysyneet ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstöä on ohjeistettu, että potilaan tunnistamiseen tulee käyttää ranneketta ja tarkistaa henkilötiedot. Vastaavia tietoja ei ole vielä käytössä 2022.

Potilasasiainvastaajan yhteydenottojen- ja palautteiden määrä (2021 43kpl, 2022 45 kpl) pysyi lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin osa palautteista koski hoitoa (26 kpl) avoterveydenhuollon vastaanotoilla.

Potilas- ja asiakaspalautteiden määrä on kasvanut 34 % vuoteen 2020 verrattuna, keskiarvo oli 4,4. 90 % potilaista koki saaneensa hyvää kohtelua hoidossa ollessaan ja 87 % suosittelee seututerveyskeskusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan olennaisista poikkeamista tunnistettiin koronaepidemian vaikutukset sekä toimintaan että talouteen alkuvuonna 2021.

Henkilöstön saatavuus ja osaaminen rekrytoinnissa sekä sijaisjärjestelyissä on vaikeutunut aiempaan verrattuna.

Talous: Tasapainossa

Seuraavassa taulukossa on talousarvion 2022 **toteutumisvertailu** tammi-huhtikuulta. Koronaepidemian hoitamisesta on alkuvuonna kertynyt arviolta jo 0,778 milj. euroa kustannuksia, joita ei ole vielä huomioitu talousarviossa. Hoitopalvelujen vieraskunta- ja vakuutusyhtiölaskutuksen myyntituloista on toteutunut jo lähes puolet talousarviosta, potilasmaksutulojen kertymä on puolestaan hieman jäljessä. Kiinteä laskutus sopijakunnilta sisältää edellisvuodesta poiketen myös hoitotarvikejakelun osuuden. Materiaalien ja palvelujen ostojen kertymä on ajankohtaan nähden jo yläkantissa, mikä johtuu osittain koronan laboratoriopalvelujen ostosta. Henkilöstömenojen kertymä on ajankohtaan nähden vielä maltillinen, vaikka sisältääkin koronan hoitoon liittyviä lisäkustannuksia.

TALOUSARVION 2022 TOTEUTUMISVERTAILU	TA	Toteuma	josta korona	TA tot	Toteuma	Muutos edellisvuodesta	
Liikelaitos Seututerveyskeskus	2022	2022-04	eur	%	2021-04	eur	%
LIIVEVAIHTO	42 145 924	13 830 328	24 838	32,8 %	13 481 337	348 991	0,8 %
Hoitopalvelujen myynti	707 952	349 002	24 838	49,3 %	188 642	160 360	22,7 %
Kiinteä laskutus sopijakunnilta	38 215 972	12 738 667		33,3 %	12 263 462	475 205	1,2 %
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti	132 000	17 594		13,3 %	428 819	-411 225	-311,5 %
Potilasmaksut	3 090 000	725 064		23,5 %	600 414	124 650	4,0 %
Liiketoiminnan muut tulot	275 000	11 180		4,1 %	107 959	-167 041	-60,7 %
Tuet ja avustukset kuntayhtymältä							
Materiaalit ja palvelut	-14 317 642	-4 770 974	-356 128	33,3 %	-4 551 203	9 766 439	-68,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 864 700	-1 100 550	-50 917	38,4 %	-1 134 974	34 424	-1,2 %
Palvelujen ostot	-11 452 942	-3 670 424	-305 211	32,0 %	-3 416 229	-254 195	2,2 %
Asiakaspalvelujen ostot	-1 394 745	-254 256	-6 442	18,2 %	-315 401	61 145	-4,4 %
Muiden palvelujen ostot	-10 058 197	-3 416 168	-298 769	34,0 %	-3 100 828	-315 340	3,1 %
<i>josta ostot sairaanhoitopiiriltä</i>	<i>-5 631 197</i>	<i>-1 599 375</i>	<i>-29 584</i>	<i>28,4 %</i>	<i>-871 567</i>	<i>-727 808</i>	<i>12,9 %</i>
Henkilöstömenot	-25 145 972	-7 902 747	-415 012	31,4 %	-7 581 994	-320 753	1,3 %
Palkat ja palkkiot	-20 803 750	-6 550 520	-343 766	31,5 %	-6 285 449	-265 071	1,3 %
Henkilösivukulut	-4 342 222	-1 352 227	-71 246	31,1 %	-1 296 545	-55 682	1,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-200 000	-49 337		24,7 %	-46 968	-2 369	1,2 %
Liiketoiminnan muut menot	-2 736 800	-1 061 288	-7 029	38,8 %	-969 848	-91 440	3,3 %
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	20 510	57 162	-753 332		439 283	-382 121	
Rahoitustulot ja -menot	-20 510	-5 390		26,3 %	-6 822	1 432	-7,0 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0	51 773			432 461		

Seuraavassa taulukossa on tämänhetkisten toteumatietojen pohjalta laadittu **tilinpäätössennuste** vuodelle 2022. Viimeisin arvio koronaepidemian hoitamisen kustannuksista on 2,293 milj. euroa. Oletuksena on tämän kattaminen hoitopalvelulaskutuksella sopija- ja muilta kunnilta, jolloin koronalla ei olisi ennusteessa vaikutusta liikelaitoksen tulokseen. Koronaepidemian hoitoon liittyvää valtionavustusrahoitusta kuluvalle vuodelle on vielä valmisteltavana, samoin valtionrahoitus koronasta aiheutuvan hoitovelan purkamiseen. STM:n toimeksiannosta toteutettuun kyselyyn koronan kustannuksista arvioitiin Seututerveyskeskuksen tämänhetkisen hoitovelan suuruudeksi 1,5 milj. euroa. Hoitovelka koostuu suun terveydenhuollon hoitojonosta sekä lastenneuvoloiden, kouluterveydenhuollon ja vastaanotto toiminnan siirtyneistä käynneistä.

TILINPÄÄTÖSSENNUSTE 2022	TP	TA	TPE	Poikkeama	josta korona	
Liikelaitos Seututerveyskeskus	2021	2022	2022	eur	%	eur
LIIEVEVAIHTO	43 941 223	42 145 924	42 813 960	668 036	1,6 %	25 000
Hoitopalvelujen myynti	1 180 252	707 952	707 952	0	0,0 %	25 000
Kiinteä laskutus sopijakunnilta	34 858 855	38 215 972	38 215 972	0	0,0 %	
Hoitopalvelujen tasauslaskutus	3 546 433		668 036			
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti	1 321 596	132 000	132 000	0	0,0 %	
Potilasmaksut	3 034 086	3 090 000	3 090 000	0	0,0 %	
Liiketoiminnan muut tulot	1 736 538	275 000	276 722	1 722	0,6 %	
Tuet ja avustukset kuntayhtymältä						
Materiaalit ja palvelut	-16 233 907	-14 317 642	-15 500 120	-1 182 478	8,3 %	-1 072 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 404 354	-2 864 700	-3 423 210	-558 510	19,5 %	-152 000
Palvelujen ostot	-12 829 553	-11 452 942	-12 076 910	-623 968	5,4 %	-920 000
Asiakaspalvelujen ostot	-1 278 865	-1 394 745	-1 066 005	328 740	-23,6 %	-20 000
Muiden palvelujen ostot	-11 550 688	-10 058 197	-11 010 905	-952 708	9,5 %	-900 000
<i>josta ostot sairaanhoitopiiriltä</i>	<i>-5 650 918</i>	<i>-5 631 197</i>	<i>-6 707 287</i>	<i>-1 076 090</i>	<i>19,1 %</i>	
Henkilöstömenot	-25 523 347	-25 145 972	-24 384 352	761 620	-3,0 %	-1 200 000
Palkat ja palkkiot	-21 158 444	-20 803 750	-20 227 792	575 958	-2,8 %	-1 000 000
Henkilösivukulut	-4 364 903	-4 342 222	-4 156 560	185 662	-4,3 %	-200 000
Poistot ja arvonalentumiset	-141 054	-200 000	-200 000	0	0,0 %	
Liiketoiminnan muut menot	-2 828 955	-2 736 800	-2 985 700	-248 900	9,1 %	-21 000
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	950 498	20 510	20 510			-2 268 000
Rahoitustulot ja -menot	-18 783	-20 510	-20 510	0	0,0 %	
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	931 714	0	0			

Vuoden 2022 **investointisuunnitelmasta** on alkuvuonna toteutunut 30 881,18 euroa (14,7 %). Ennusteena on investointimäärärahan mukainen toteuma 210 000 euroa.

Koronaepidemian hoitopalvelut

Koronaepidemiaan liittyviä hoitopalveluja on tammi-huhtikuussa toteutunut seuraavasti:

- testaukset 4 330 käyntiä, arvioitu hinta 489 290 euroa
- jäljitykset 2 008 käyntiä, arvioitu hinta 193 933 euroa
- rokotukset 16 195 käyntiä, arvioitu hinta 259 120 euroa
- sairaalahoitoa 62 (brutto-)hoitopäivää, arvioitu hinta 34 968 euroa

Seututerveyskeskuksen voimassa olevan hinnaston mukaisilla tuotehinnoilla ja soveltuvilla koronan valtionrahoituksen yksikkökustannuksilla oman palvelutuotannon hoitopalvelujen arvioitu laskutus olisi 977 311 euroa. Lisäksi alkuvuonna on toteutunut koronaan liittyviä ostopalveluja (hoito muissa sairaaloissa) yhteensä 6 442 euroa.

Hallinnon vastuualue

Koronaepidemian hoitaminen on alkuvuonna heijastunut merkittävästi myös hallinnon vastuualueen henkilöstön työskentelyyn mm. toiminnan järjestämisen, viestinnän ja monenlaisen raportoinnin tehtävinä. Asiantuntijatyöpanosta on tarvittu runsaasti myös hyvinvointialueen eri valmistelutyöryhmiin. Hallinnon toimintatietien ja -prosessien sujuvuutta kehitetään arjessa jatkuvasti. Seututerveyskeskuksen johtoryhmän neljä kokousta, johtokunnan kolme kokousta ja järjestämistoimikunnan yksi kokous on pidetty sovitusti. Esihenkilöiden Eskari kokoontuu kuukausittain.

Seututerveyskeskuksen sopimukset on viety Cloudia-järjestelmään hyvinvointialuevalmistelun osana. Talousraportoinnin uusi MonetTieto-järjestelmä on otettu käyttöön ja esihenkilöille annetaan siihen liittyvää koulutusta ja neuvontaa myös omien talousklonikoiden yhteydessä. Tweb-asianhallintajärjestelmän käyttöönotto etenee vaikkakin verkkaisesti. Kuntayhteistyölle on avattu oma Teams-alusta raportointia varten.

Potilastietoarkistojen skannausprojektiä ollaan käynnistämässä. Muutenkin asiakirjahallinnon osalta valmistaudutaan sujuvaan siirtymävaiheeseen hyvinvointialueelle.

Vastuualueen talous on alkuvuonna toteutunut odotetusti. Menojen kertymä on hieman tasaisen vauhdin kertymää pienempi, tosin henkilöstömenot ovat olleet selvästi arvioitua suuremmat.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	TA	TOTEUMA	TA-TOT	TOTEUMA	ERO EDELLISVUOTEEN	
Hallinto	2022	2022-04	%	2021-04	eur	%
TOIMINTATULOT	307 000	26 760	8,7 %	751 603	-724 843	-96,4 %
Laskutus sopijakunnilta				643 844	-643 844	
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti	32 000	16 380	51,2 %		16 380	
Muut toimintatulot	275 000	10 380	3,8 %	107 759	-97 379	-90,4 %
TOIMINTAMENOT	-2 667 417	-719 236	27,0 %	-585 436	-133 800	22,9 %
Palkat ja palkkiot	-782 000	-299 519	38,3 %	-284 124	-15 395	5,4 %
Henkilösivukulut	-159 904	-58 647	36,7 %	-54 957	-3 690	6,7 %
Muiden palvelujen ostot	-1 667 513	-298 761	17,9 %	-189 231	-109 530	57,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 000	-1 846	26,4 %	-2 172	326	-15,0 %
Muut toimintamenot	-51 000	-60 463	118,6 %	-54 952	-5 511	10,0 %
TOIMINTAKATE	-2 360 417	-692 476	29,3 %	166 167	-858 643	-516,7 %
Rahoitustulot ja -menot	-24 000	-5 385	22,4 %	-6 877	1 492	
Laskennalliset erät	0	0				
VASTUUALUEILLE KOHDISTETTAVA	-2 384 417	-697 861	29,3 %			

Hallinnon nettokustannus kohdistetaan vastuualueille toimintamenojen suhteessa.

Avoterveydenhuolto

Ylilääkäri Jari Raudasoja
Ylihoitajat Sanna Porkka-Hokkanen ja Tuula Antinaho

Asiakas / Kunta: Korona vaikuttaa edelleen toimintoihimme

Koronaepidemia on vaikuttanut avoterveydenhuollon toimintaan merkittävästi jo kahden vuoden ajan. Koronatehtäviin, kuten jäljitystyöhön, koronanäytteenottoon ja rokotustoimintaan, on jouduttu kohdentamaan työpanosta koko ajan. Vuoden 2022 alusta perustettiin määräaikainen koronapooli, johon rekrytoitiin työntekijöitä edellä mainittuja tehtäviä varten, jotta perustehtävää tekevä henkilöstö ei kuormittuisi koronasta aiheutuvasta työmäärästä. Haasteena tämän poolin toiminnassa on ollut osaavan henkilöstön saatavuus ja se on edelleen haasteena. Koronatehtäviä on edellä mainituista rekrytointihaasteista johtuen jouduttu kuitenkin toteuttamaan perustehtävää tekevien työntekijöiden voimin, ja tämä on osaltaan vaikuttanut perustoimintojen järjestämiseen terveysasemien vastaanotoilla.

Kaikista haasteista huolimatta tarvittavat toiminnot on saatu pyörimään suhteellisen hyvin. Kiitos tästä kuuluu avoterveydenhuollon henkilöstölle joustavuudesta haasteellisessa henkilöstötilanteessa sekä heidän esihenkilöilleen, jotka ovat löytäneet ratkaisuja ja keinoja toiminnan varmistamiseksi. Epidemiatilanteesta huolimatta vastaanotoille on päässyt asetetun tavoitteen mukaisesti suhteellisen hyvin. Hoitajavastaanotoille on isommilla terveysasemilla päässyt vähintään kahden päivän aikana yhteydenotosta, mutta lääkärille pääsy on ollut haasteellista lääkäritilanteesta johtuen. Henkilöstövajeesta johtuen on kevään aikana jouduttu sulkemaan lyhyiksi määräajoiksi pienempiä terveysasemia (Multia, Lievestuore).

Laukaassa ja Keuruulla koronarokotustoiminta siirrettiin omiin tiloihin, koska kasvavat rokotusmäärät eivät sopineet enää hoidettaviksi terveysasemien tiloihin. Laukaassa rokotustoiminta siirrettiin tammikuun alussa vanhalle kunnantalolle ja Keuruulle vastaavasti tammikuun lopussa linja-autoasema Liikekeskus Linkin tiloihin. Näin pystyimme vastaamaan paremmin ja nopeammin rokotustarpeeseen ja saimme järjestettyä laajoja ajanvarauksettomia rokotuspäiviä tarkoituksenmukaisissa tiloissa. Muissa kunnissa koronarokotustoiminta jatkui terveysasemilla.

Laukaassa rokotustoiminta siirtyi takaisin terveysasemalle rokotusmäärien vähennyttyä huhtikuussa.

Perusterveydenhuoltoon tulee entistä enemmän tarvetta saada nopeasti ennaltaehkäiseviä matalan kynnyksen lasten ja nuorten psykiatrisen sairaanhoitajan palveluita. Laukaan alueella missä lasten ja nuorten määrät ovat suuria, aloitettiin rekrytoimaan kolmatta lasten ja nuorten psykiatrista sairaanhoitajaa vastaamaan tähän kasvavaan tarpeeseen.

Prosessit/Toiminta: Toimintamallien kehitystyötä viedään eteenpäin kaikesta huolimatta

Toimintaa ja prosesseja kehitetään toiminnasta kerätyn tiedon pohjalta. Sekä Keuruun että Laukaan vastaanotot osallistuvat THL:n Hyvä vastaanotto- kehittämistyöhön, jonka tarkoituksena on kehittää vastaanotto-työtä asiakaslähtoisemmäksi ja sujuvammaksi moniammatillista tiimityömallia hyödyntäen. Tätä kehittämistyötä hyödynnetään myös Seututerveyskeskuksen muiden vastaanottojen kehittämistyössä. Puhelinpalvelu on ollut pahasti ruuhkautunut Seututerveyskeskuksen vastaanotoilla johtuen henkilöstön äkillisistä poissaoloista. Puhelut ovat kertyneet jonoon ja takaisinsoitto ei ole toiminut halutulla tavalla. Tämä on pyritty ratkaisemaan teknisillä ratkaisuilla mm. lisäämällä puhelinpalveluun valikon, josta soittavat voivat valita tarvitsemansa palvelun. Lisäksi vastaanotoilla on huomioitu puhelintyö henkilöstön työnjaon näkökulmasta paremmin, jotta kiireellisiin puheluihin pystytään vastaamaan nopeammin. Asiasta on tiedotettu kuntalaisia usean eri kanavan kautta.

Sähköisten palveluiden käyttöä on viety eteenpäin muun kehittämistoiminnan ohessa. Etälääkärivastaanotto on ollut käytössä Seututerveyskeskuksen terveysasemilla, joka on osaltaan tukenut muutoin hankalaa lääkäritilannetta. Omaolo-palvelua on kehitetty, samoin kuin ajanvaraukseen ja ajan perumiseen liittyviä toiminnoita.

Joutsassa Sakuko (= sairaalahoito, kuntoutus ja kotiin vietävät palvelut) -yksikkö pääsi muuttamaan uusiin tiloihin huhtikuussa 2022. Suunnitelma yhteistyön tiivistämisestä Joutsan kunnan kotihoidon ja palvelukeskus

Jousen kanssa konkretisoituu nyt paremmin, kun kyseiset toiminnot ovat saman katon alla. Tavoitteena on lisätä asiakkaiden hoitoa/kuntoutusta heidän kotonaan.

Päihde- ja mielenterveyspalveluissa on kehitetty hta-mallia (= hoidon tarpeen arviointi) niin, että Seututerveyskeskuksen alueella on käytössä yksi puhelinnumero tätä tarkoitusta varten. Lisäksi Tulevaisuuden sote-keskushankkeen kautta Seututerveyskeskus osallistuu pilottihankkeeseen, jossa kehitetään matalan kynnyksen palveluita päihde- ja mielenterveyspalveluissa lähellä kuntalaisia ilman ajanvarausta tai lähetettä. Tätä hanketta varten Seututerveyskeskuksessa on aloittanut määräajaisesti psykiatrinen sairaanhoitaja. Edellä mainittujen matalan kynnyksen palveluiden lisäksi on tarkoituksenaan kehittää kuntalaisille teemoitettuja keskustelutilaisuuksia päihde- ja mielenterveysasioihin liittyen toipumisorientaatio-näkökulmasta. Lisäksi päihde- ja mielenterveyspalveluissa kehitetään kokemusasiantuntija- ja ryhmätoimintoja.

Hoitotyön johtamisen uudistettu toimintamalli otettiin käyttöön vuoden 2022 alusta. Mallin tavoitteena on arvioida, selkiyttää ja yhdenmukaistaa hoitotyön esihenkilöiden tehtäviä kuin myös heidän johtamaansa aluetta. Toimintamalli arvioidaan hoitotyön johtajien kokouksissa huomioiden henkilöstön palautteet.

Hyvinvointialueen valmisteluun liittyen työntekijöitä on osallistunut erilaisiin valmisteleviin työryhmiin.

Koronatilanteen ja siihen liittyvien rajoitusten hellittäessä kehittämis- ja työhyvinvointipäiviä suunnitellaan pidettäväksi kevään 2022 aikana; kehittämissä päivien teemat liittyvät hyvinvointialueen valmisteluun. Henkilöstö osallistuu myös koulutuksiin, kuten diabetes, palliatiivinen hoito ja lääkkeenmääräämiskoulutus.

Henkilöstö: Henkilöstön haasteet liittyvät määräajkaisiin työntekijöihin

Keuruun ja Laukaan vastaanotoilla toteutettiin rekrytointeja kevään aikana. Molemmissa yksiköissä haettiin vakinaisia sairaanhoitajia avoimella haulla; hakijamäärä oli hieman laskenut viime vuoteen nähden ollen keskimäärin kaksi hakijaa/avoin tehtävä. Lisäksi henkilöstöä vakinaistettiin tehtävän määräajkaisuuden pituuden perusteella. Määräajkaisiin sijaistuksiin ei löydy tekijöitä, joka on hankaloittanut ja hankaloittaa edelleen toiminnan suunnittelua. Äkillisiin poissaoloihin ei ole välttämättä saatu tekijöitä, jonka vuoksi henkilöstö on joutunut todella paljon toiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön saatavuus on vaikuttanut myös siihen, että emme ole voineet myöntää harkinnanvaraisia virkavapauksia vakinaisille työntekijöille. Lisäksi kevään aikana toteutuneet työtaistelutoimenpiteet ovat hankaloittaneet äkillisten poissaolojen paikkaamista, mikä on lisännyt lähiesihenkilöiden työmäärää ja joissakin tilanteissa he ovat myös paikanneet poissaoloja, sillä muita tekijöitä ei ole saatu esim. yövuoroihin.

Terveysneuvonnassa rokotustoiminnan jatkuttua rekrytoitiin rokotustoimintaan lyhytaikaisia rokottajia. Terveystarkastajat pystyivät näin keskittymään omaan työtehtäväänsä ja pääsy oikeassa aikataulussa terveystarkastuksiin turvattiin lapsille ja nuorille. Laukaan alueella kouluterveydenhuollossa, missä koululaisten määrät ovat suuria siirrettiin kouluterveydenhuoltoon lisää terveydenhoitajan resurssia.

Erityistyöntekijöiden rekrytoinneissa on myös ollut haastetta (psykologit, puheterapeutit) ja osaksi on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin oman työvoiman puutuessa.

Etäkontaktien määrä on lisääntynyt alkuvuodesta. Tähän on vaikuttanut osaltaan vastaanottojen toimintamallin muutos; hoidon tarpeen arviot tehdään pääsääntöisesti puhelimesta. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten sähköisiä palveluita (esim. sähköisiä oirearvioita (OmaOlo), jotka ohjaavat kuntalaisia palveluiden piiriin. Lisäksi tavoitteena on lisätä etälääkäri-vastaanottojen määrää kaikilla terveysasemillamme.

Lääkäri-vaje on kurittanut osaltaan toimintoja. Erityisesti Keuruun vakituisten lääkärin määrän nopea yhtäaikainen väheneminen alkuvuodesta on aiheuttanut haasteita kuntalaisten terveyspalvelujen turvaamiseksi. Rekrytointiponnistuksia on tehty kaikilla tahoilla ja pahin tilanne on väistymässä kesän edetessä ja syksyllä tilanne näyttää jo normaalilta. Ostolääkäripalveluja on jouduttu käyttämään tavallista enemmän palvelujen turvaamiseksi vajetilanteessa Keuruulla ja Joutsassa.

Avoterveydenhuollon palvelut tammi-huhtikuussa 2022 ja vertailu edellisvuoteen

Kuviot: Prodacapo Region. Pylväät kuvaavat kuukausia tammi-huhtikuun. Prosenttiluku vertaa jaksoa edellisvuoteen. Tietosisältönä Seututerveyskeskuksen oma palvelutuotanto ja ostopalvelut, kaikki käynnit.

Sopijakuntien asukkaita 96,9 %

Palvelualoittain:

- Avohoito 52,3 %
- Muu terveydenhuolto 17,3 %
- Neuvolapalvelut 16,0 %
- Päihde- ja mielenterveystyö 7,2 %
- Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto 6,0 %
- Sosiaalityö 0,5 %
- Päivystys 0,4 %
- Kuntoutus ja terapiat 0,3 %

Oman palvelutuotannon

käynnit ammattiryhmittäin:

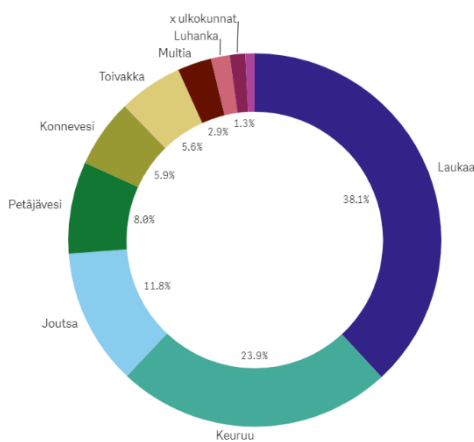
- Hoitajat 73,2 %
- Lääkärit 17,5 %
- Erityistyöntekijät 8,8 %
- Muut 0,6 %

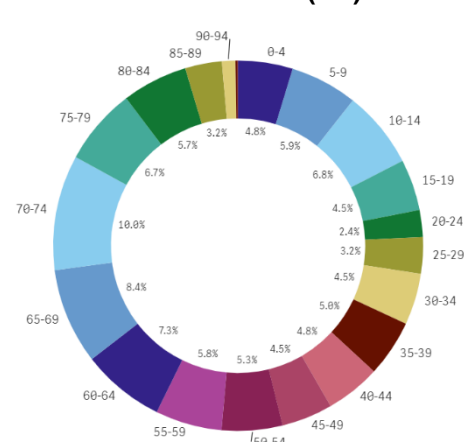
Etäkontakteja 30,0 %

oman palvelutuotannon käynneistä

Suoritteet kotikunnittain

Suoritteet ikäluokittain (5 v)

Talous: Koronan kustannukset painavat vähän pakkaselle

Hoitopalvelujen myynti vieraskunnille ja vakuutusyhtiöille on toteutumassa odotettua paremmin. Laskutus sopijakunnilta sisältää edellisvuodesta poiketen myös hoitotarvikejakelun osuuden. Potilasmaksutulojen kertymä on hieman odotettua pienempi mutta kuitenkin edellisvuotta parempi.

Vastuualueen toimintamenoihin, erityisesti henkilöstömenoihin ja palveluostoihin sisältyy kustannuksia koronaepidemiaan liittyvistä hoitopalveluista, joita vastaava rahoitus oletettavasti saadaan hoitopalvelulaskutuksena sopijakunnilta ja muilta valtionkorvauksen saajilta. Koronaepidemiaan liittyviin toimintamenoihin ja -tuloihin ei ole vielä varauduttu talousarviossa.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN	TA	TOTEUMA	TA-TOT	TOTEUMA	ERO EDELLISVUOTEEN	
Avoterveydenhuolto	2022	2022-04	%	2021-04	eur	%
TOIMINTATULOT	26 639 287	8 770 136	32,9 %	8 377 330	392 806	4,7 %
Hoitopalvelujen myynti	447 958	212 188	47,4 %	123 618	88 570	71,6 %
Laskutus sopijakunnilta	25 067 329	8 355 667	33,3 %	7 648 494	707 173	9,2 %
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti	100 000	154	0,2 %	427 713	-427 559	-100,0 %
Potilasmaksut	1 024 000	201 327	19,7 %	177 305	24 022	13,5 %
Muut toimintatulot	0	800		200	600	300,0 %
TOIMINTAMENOT	-25 052 358	-8 654 169	34,5 %	-8 536 457	-117 712	1,4 %
Palkat ja palkkiot	-11 787 700	-3 897 512	33,1 %	-3 686 505	-211 007	5,7 %
Henkilösivukulut	-2 465 406	-808 478	32,8 %	-767 568	-40 910	5,3 %
Asiakaspalvelujen ostot	-1 244 745	-239 525	19,2 %	-299 662	60 137	-20,1 %
Muiden palvelujen ostot	-5 894 707	-2 316 519	39,3 %	-2 379 401	62 882	-2,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 936 000	-763 542	39,4 %	-809 395	45 853	-5,7 %
Muut toimintamenot	-1 723 800	-628 593	36,5 %	-593 926	-34 667	5,8 %
TOIMINTAKATE	1 586 929	115 967	7,3 %	-159 127	275 094	-172,9 %
Rahoitustulot ja -menot	0	-6		39	-46	-115,6 %
Laskennalliset erät	-1 586 929	-486 967	30,7 %	-20 759		
Poistot ja arvonalentumiset	-75 000	-21 878	29,2 %	-20 759		
Laskennallinen kustannus (hallinto)	-1 511 929	-465 089	30,8 %			
VASTUUALUEEN KOKONAISKUSTANNUKSET	-26 639 287	-9 141 136	34,3 %			

Seurantajakson laskennallinen yksikkökustannus oli 97,03 euroa per käynti.

Sairaalahoito

Yliääkäri Jari Raudasoja
Ylihoitaja Tuula Antinaho

Asiakas / Kunta: Kamppailua henkilöstövajeen ja koronan kanssa

Henkilökuntavaje on ollut merkittävä tekijä osastojen toiminnassa. Äkillisiin poissaoloihin ei ole saatu riittävästi tekijöitä, joten kevään aikana on osastoilla jouduttu vähentämään sairaansijoja määräaikaaisesti potilasturvalaisen toiminnan varmistamiseksi. Lisäksi keväällä toteutetut ammattijärjestöjen työtaistelutoimenpiteet ovat vaikuttaneet osastotoiminnan järjestelyihin. Vuoden 2022 alusta aloitti tehtävässään palvelukoordinaattori, joka järjestää osastohoitoa tarvitseville potilaille sairaalahoitopaikkoja. Hän on organisoinut ja koordinoitunut potilaiden hoitoa myös muihin sairaaloihin (Sotainvalidien sairaskoti, maakunnan muut sairaalat), jos Seututerveyskeskuksen omilla osastoilla ei ole ollut paikkoja.

Seututerveyskeskus on tiiviisti mukana keskussairaalan vetämissä vuodeosastojen tilannekatsaustapaamisissa ma-pe, joista saamme tietoa keskussairaalan tilanteesta, jonka huomioimme omassa osastotoiminnassamme; tällä tavoin pyrimme ennakoimaan ja varmistamaan sairaansijojemme riittävyyden päivystysluonteeseen toimintaan. Korona on näkynyt osastoillamme niin, että alkuvuoden aikana on osastoillamme hoidettu enemmän koronapotilaita kuin koskaan aiemmin korona-aikana. Jonkin verran sairaaloissamme on hoidettu myös ulkokuntalaisia potilaita; haaste henkilöstön saatavuudessa kevään tautitilanne huomioiden on ollut meille maakunnallisesti yhteinen ongelma, jota olemme pyrkineet ratkaisemaan tekemällä yhteistyötä. Tämä on ollut jo askel kohti maakunnallista yhteistyötä.

Prosessit / Toiminta: Kohti hyvinvointialueen maakunnallisia sairaansijoja

Seututerveyskeskus on mukana hyvinvointialueen valmistelussa myös sairaalal palveluiden osalta. Valmistelun tavoitteena on maakunnallisesti yhteiset sairaansijat. Tätä tavoitetta silmällä pitäen pyrimme löytämään yhtenäisempää potilaan hoidon toimintamallia osastoillemme, jotta olemme valmiita siirtymään osaksi hyvinvointialueen palveluverkkoa.

Vuoden 2021 aikana pilotoitu Uoma-järjestelmä on auttanut potilassiirtoihin liittyvien asioiden sujuvampaa järjestelyä Sairaala Novan ja Seututerveyskeskuksen osastojen välillä. Uoma-järjestelmä on pilotoinnin jälkeen otettu pysyvään käyttöön ja sitä kehitetään edelleen käytön ohessa.

Osastot ovat mukana myös maakunnallisessa saattohoidon kehittämisverkostossa, jonka tavoitteena on kehittää palliatiivista ja saattohoitoa.

Henkilöstö osallistuu koulutuksiin koulutussuunnitelman mukaisesti.

Käytettävissä olevia sairaansijamääriä on jouduttu kevään aikana arvioimaan käytettävissä olevan henkilökuntamäärän mukaisesti. Laukaan sairaalan sairaansijamäärä on normaalisti 22, mutta esim. pääsiäisen aikaan sitä jouduttiin vähentämään 15 sairaansijaan henkilöstön äkillisten poissaolojen vuoksi. Keuruun sairaalan sairaansijamäärä on 26, mutta vapun aikaan sitä jouduttiin pudottamaan 18 sairaansijaan myös henkilöstövajeen vuoksi. Sairaansijat on palautettu normaalille tasolle sitä mukaa, kun henkilöstö on palannut työhön. Joutsan sairaala on toiminut lähes koko kevään normaalilla sairaansijamäärällä eli 15 sairaansijaa.

Sairaaloiden kuormitusprosentti on kevään (tammi-huhtikuu) aikana ollut 79,1 % (Laukaa) -88,1 % (Joutsa). Hoitopäivien määrä on vaihdellut sairaaloittain samaan aikaan 1 563 (Joutsa) - 2 561 (Keuruu). Keskimääräiset hoitoajat sairaaloittain olivat: Joutsa 5,9 vrk, Keuruu 5.1 vrk ja Laukaa 3,9 vrk. Hoidettuja potilaita on ollut 848.

Henkilöstö: Henkilöstön joustavuus toiminnan turvaajana

Kevään aikana osastojen henkilöstössä on tapahtunut muutoksia eläköitymisten ja irtisanoutumisten vuoksi, jonka pohjalta olemme laittaneet hoitajan tehtäviä avoimeen hakuun. Rekrytointitilanne osastojen osalta on osoittautunut haasteelliseksi, sillä osastoille kohdennettuihin avoimiin toimiin ei ole ollut hakijoita. Haastetta on ollut myös määräaikaisten sijaisten rekrytoinnissa, joka on vaikuttanut myös sairaansijojen

määräaikaiseen vähentämiseen. Äkillisten poissaolojen paikkaamiseen ei välttämättä ole saatu tekijöitä, joten henkilöstö on joutanut toiminnan turvaamiseksi. Kevään työtaistelutoimenpiteet ovat vaikuttaneet osastojen äkillisten poissaolojen paikkaamiseen, joiden paikkaamiseksi esihenkilöt ovat tehneet ylimääräisiä työvuoroja. Henkilöstövajeen paikkaaminen on ollut moniammatillista työskentelyä, sillä myös osastonlääkäri on osallistunut osaamisvajeen paikkaamiseen.

Talous: Kustannustehokasta toimintaa

Hoitopalvelujen myynti vieraskunnille ja vakuutusyhtiöille on toteutumassa huomattavasti odotettua paremmin. Potilasmaksutulojen kertymä vastaa odotuksia.

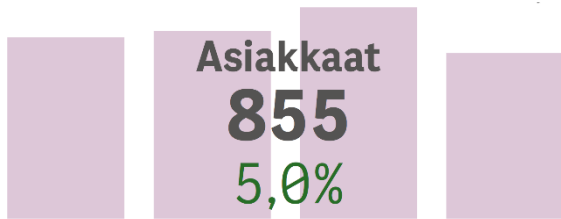
Alkuvuoden toimintamenot ovat pysyneet hyvin talousarviossa. Muutos edellisvuodesta vastaa asiakkaiden ja hoitopäivien lisäystä. Henkilöstömenot ovat kasvaneet edellisvuoden tasosta vain +0,6 %.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	TA	TOTEUMA	TA-TOT	TOTEUMA	ERO EDELLISVUOTEEN	
Laitohoito	2022	2022-04	%	2021-04	eur	%
TOIMINTATULOT	8 001 688	2 652 181	33,1 %	2 367 307	284 874	12,0 %
Hoitopalvelujen myynti	160 282	102 685	64,1 %	8 797	93 888	1067,3 %
Laskutus sopijakunnilta	7 081 406	2 360 333	33,3 %	2 227 226	133 107	6,0 %
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti		660		1 106	-446	-40,3 %
Potilasmaksut	760 000	188 503	24,8 %	130 178	58 325	44,8 %
TOIMINTAMENOT	-7 522 688	-2 150 533	28,6 %	-2 045 200	-105 333	5,2 %
Palkat ja palkkiot	-4 341 500	-1 199 135	27,6 %	-1 191 953	-7 182	0,6 %
Henkilösivukulut	-908 576	-244 823	26,9 %	-243 422	-1 401	0,6 %
Asiakaspalvelujen ostot	-100 000	0	0,0 %	-3 565	3 565	-100,0 %
Muiden palvelujen ostot	-1 397 412	-426 259	30,5 %	-347 630	-78 629	22,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-309 700	-105 600	34,1 %	-109 652	4 052	-3,7 %
Muut toimintamenot	-465 500	-174 716	37,5 %	-148 978	-25 738	17,3 %
TOIMINTAKATE	479 000	501 648	104,7 %	322 107	179 541	55,7 %
Rahoitustulot ja -menot	0	0		0	0	
Laskennalliset erät	-479 000	-119 874	25,0 %	-4 804		
Poistot ja arvonalentumiset	-25 000	-4 301	17,2 %	-4 804		
Laskennallinen kustannus (hallinto)	-454 000	-115 573	25,5 %			
VASTUUALUEEN KOKONAISKUSTANNUKSET	-8 001 688	-2 270 407	28,4 %			

Seurantajakson laskennalliset yksikkökustannukset olivat 1 579,96 euroa per hoitajakso ja 323,74 euroa per hoitopäivä.

Sairaalahoidon palvelut tammi-huhtikuussa 2022 ja vertailu edellisvuoteen

Kuviot: Prodacapo Region. Pylväät kuvaavat kuukausia tammi-huhtikuu. Prosenttiluku vertaa jaksoa edellisvuoteen. Tietosisältönä Seututerveyskeskuksen oma palvelutuotanto ja ostopalvelut, kaikki käynnit ja bruttohoitopäivät.

Sopijakuntien asukkaita 89,8 %

70+ vuotiaita 72,4 %

Hoitojaksoja 1 263

keskimäärin 1,5 jaksoa asiakasta kohti

Käyntejä 174

keskimäärin 3,2 käyntiä asiakasta kohti

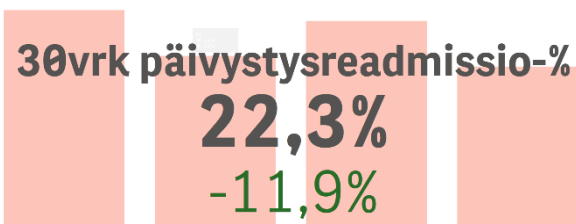

Hoitoaika 5,6 hoitopäivää

keskimäärin hoitojaksoa kohti

Lähisairaalassa 91,5 %

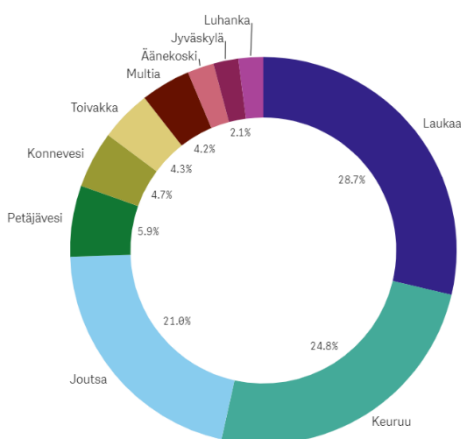
sopijakuntalaisten hoitopäivistä

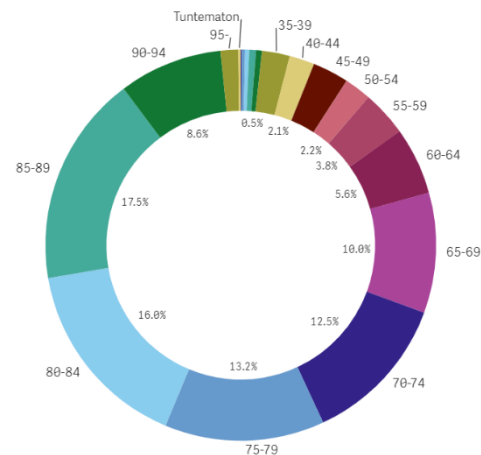
Joka viides palaa päivystykseen

kuukauden sisällä hoitojakson jälkeen

Suoritteet kotikunnittain

Suoritteet ikäluokittain (5 v)

Suun terveydenhuolto

Ylihammaslääkäri Leena Hakio
Ylihoitaja Eila Kerkelä

Asiakas / Kunta: Koronan tuomat muutokset vakiintuneet käytännöksi

Koronan mukanaan tuomat toiminnan muutokset ovat nyt vakiintuneet suun terveydenhuollon käytännöiksi. Asiakkaiden ja suoritteiden määrä on kasvanut verrattuna edelliseen vuoteen, vaikka vastaanottoaikojen pituudet ovat pysyvästi kasvaneet.

Reilu kolmannes alkuvuoden suoritteista on alle 18-vuotiaiden käyntejä. Suun terveydenhuollossa on edelleen erittäin vähän muiden, kuin sopijakuntien asukkaiden käyntejä.

Hammaslääkärikäyntien osuus on hieman kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna ja vastaavasti suuhygienistikäyntien osuus jonkin verran laskenut. Puuttuvaa hammaslääkäriresurssia on korvattu jonkin verran alkuvuodesta ostopalvelulla, mutta suuhygienistiresurssissa on ollut huomattavaa vajea.

Prosessit / Toiminta: Koronan aiheuttaman hoitovelan paineessa

Toiminnassa on keskitytty koronan aiheuttaman hoitovelan purkamiseen sekä lasten ja nuorten määräaikaasiin tarkastuksiin. Alkuvuodesta on purettu hoitotakuun piiriin kuuluvaa yli 6 kuukautta jonottaneiden potilaiden jonoa. Luhanka, Multia ja Petäjävesi ovat jo päässeet hoitotakuun piiriin eli näissä kunnissa ei ole enää jonossa yli 6 kuukautta hoitoon pääsyä odottaneita potilaita. Omalle henkilökunnalle neuvoteltu paikallinen lisätyösopimus on voimassa vielä alkuvuoden 2022.

Lasten ja koululaisten määräaikaistarkastukset on myös saatu asetusten mukaiseen tilaan.

Asiakas-, suorite- ja talousmittareiden lisäksi suun terveydenhuollon toiminnan laatua seurataan Nordic Healthcare Groupin (NHG) laatu- ja vaikuttavuusmittaristolla.

Henkilöstö: Rekrytointihaasteita

Koronaepidemian jatkuminen on näkynyt henkilökunnan lyhytaikaisina poissaoloina alkuvuodesta. Poissaoloihin ei ole saatu sijaisia ja annettuja potilasaikoja on osittain jouduttu perumaan. Alkuvuodesta hoitohenkilökuntaa on osallistunut myös koronajäljitystyöhön.

Alkuvuodesta on ollut auki sekä vakituisia että sijaisuuksia kaikissa ammattiryhmissä, mutta kaikkia avoimia virkoja ja toimia ei ole saatu täytettyä. Hammaslääkärivajetta on osittain korvattu ostopalvelulla. Toimintaa on eniten hankaloittanut suuhygienistien puute.

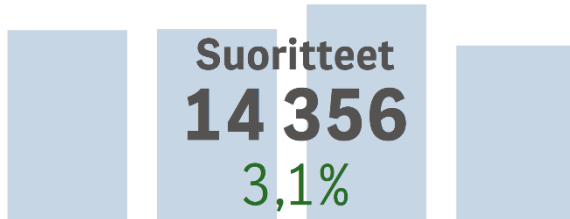
Koronarajoitusten asteittaisen poistumisen myötä työhyvinvointi- ja kehittämispäiviä on nyt alkuvuodesta jo pystytty järjestämään. Suun terveydenhuollon henkilökuntaa on myös mukana Keski-Suomen hyvinvointialueen valmistelussa.

Suun terveydenhuollon palvelut tammi-huhtikuussa 2022 ja vertailu edellisvuoteen

Kuviot: Prodacapo Region. Pylväät kuvaavat kuukausia tammi-huhtikuuta. Prosenttiluku vertaa jaksoa edellisvuoteen. Tietosisältönä Seututerveyskeskuksen oma palvelutuotanto ja ostopalvelut, kaikki käynnit.

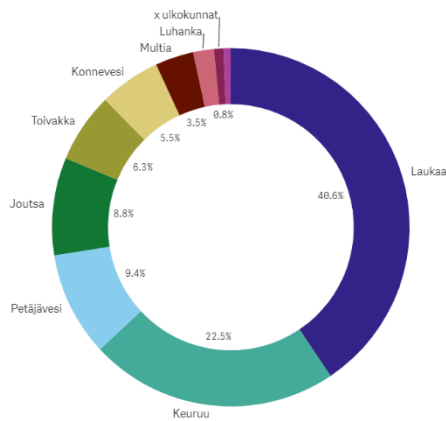
Sopijakuntien asukkaita 98,3 %

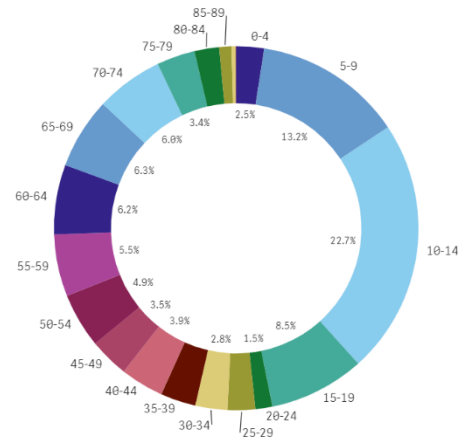
Tuotteittain:

- **Hammaslääkärikäynnit 53,3 %**
- **Suuhygienistikäynnit 21,5 %**
- **Oikomishoito 21,3 %**
- **Kirurgia 3,2 %**
- **Ostopalvelut 0,6 %**

Suoritteet kotikunnittain

Suoritteet ikäluokittain (5 v)

Talous: Tulot ja menot suunnitelman mukaiset

Hoitopalvelujen myynti vieraskunnille ja vakuutusyhtiöille on alkanut toteutua hyvään tahtiin. Potilasmaksutulojen kertymä vastaa hyvin odotuksia.

Alkuvuoden toimintamenot ovat pysyneet hyvin talousarviossa. Henkilöstökulujen muutos on maltillinen ja vastaa toiminnan lisäystä. Toisaalta hoitojonojen purkuun on käytetty myös ostopalveluja.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	TA	TOTEUMA	TA-TOT	TOTEUMA	ERO EDELLISVUOTEEN	
Suun terveydenhuolto	2022	2022-04	%	2021-04	eur	%
TOIMINTATULOT	7 452 747	2 392 431	32,1 %	2 093 057	299 374	14,3 %
Hoitopalvelujen myynti	77 011	34 129	44,3 %	56 228	-22 099	-39,3 %
Laskutus sopijakunnilta	6 067 236	2 022 667	33,3 %	1 743 898	278 769	16,0 %
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti		400			400	
Potilasmaksut	1 308 500	335 235	25,6 %	292 931	42 304	14,4 %
TOIMINTAMENOT	-6 934 259	-2 180 780	31,4 %	-1 935 952	-244 828	12,6 %
Palkat ja palkkiot	-3 892 550	-1 144 322	29,4 %	-1 122 867	-21 455	1,9 %
Henkilösivukulut	-808 335	-238 199	29,5 %	-230 598	-7 601	3,3 %
Asiakaspalvelujen ostot	-50 000	-14 784	29,6 %	-12 173	-2 611	21,4 %
Muiden palvelujen ostot	-1 074 874	-375 262	34,9 %	-184 566	-190 696	103,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-612 000	-210 698	34,4 %	-213 755	3 057	-1,4 %
Muut toimintamenot	-496 500	-197 515	39,8 %	-171 993	-25 522	14,8 %
TOIMINTAKATE	518 488	211 651	40,8 %	157 105	54 546	34,7 %
Rahoitustulot ja -menot	0	1		16	-15	-93,8 %
Laskennalliset erät	-518 488	-140 357	27,1 %	-21 404		
Poistot ja arvonalentumiset	-100 000	-23 158	23,2 %	-21 404		
Laskennallinen kustannus (hallinto)	-418 488	-117 199	28,0 %			
VASTUUALUEEN KOKONAISKUSTANNUKSET	-7 452 747	-2 321 137	31,1 %			

Seurantajakson laskennallinen yksikkökustannus oli 161,68 euroa per käynti.